

Ochrana označení pôvodu a zemepisných označení potravín

Protection of Designations of Origins and Geographical Indications of Foodstuffs

Samuel RYBNÍKÁR*¹

ABSTRAKT

Autor v príspevku prezentuje právne závery rozsudku Súdneho dvora Európskej únie zo 17. decembra 2020, Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier, C-490/19, EU:C:2020:1043, v ktorom Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky položené francúzskym súdom (Cour de cassation), ktoré sa týkali ochrany označení pôvodu a zemepisných označení výrobkov (in concreto chráneného označenia pôvodu „Morbier“) podľa článku 13 nariadenia Rady (ES) č. 510/2006 z 20. marca 2006 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín, ako aj totožného článku 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 z 21. novembra 2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny (ďalej nariadenie č. 1151/2012).

ABSTRACT

In the contribution the author presents legal conclusions of the Court of Justice of the European Union Judgment of 17 December 2020, Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier, C-490/19, EU:C:2020:1043, in which the Court of Justice has answered the preliminary questions referred to by the French court (Cour de cassation) concerning the protection of designations of origins and geographical indications of products (specifically of the „Morbier“ protected designation of origin) under Article 13 of Council Regulation (EC) No 510/2006 of 20 March 2006 on the protection of geographical indications and designations of origin for agricultural products and foodstuffs, as well as the same Article 13 Regulation (EU) No 1151/2012 of the European Parliament and of the Council of 21 November 2012 on quality schemes for agricultural products and foodstuffs.

Kľúčové slová

chránené označenie pôvodu, potraviny, charakteristický tvar a vzhľad výrobku, syr Morbier, Súdny dvor Európskej únie

Key words

Protected Designation of Origin, Foodstuffs, Specific Shape and Appearance of a Product, Morbier Cheese, Court of Justice of the European Union

ÚVOD

Význam potravinárstva, ako najstaršieho výrobného odvetvia, je v právnom prostredí podceňovaný. Svedčí o tom aj fakt, že do minulého roka na žiadnej právnickej fakulte v Slovenskej republike neexistovala ucelená výučba potravinového práva a na knižnom trhu nebola k dispozícii právnická literatúra, v ktorej by sa autori komplexnejšie zaoberali touto rozsiahlou problematikou. Vďaka spolupráci

s Potravinárskou komorou Slovenska sa na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave tento stav mení. Katedra správneho práva, práva životného prostredia a finančného práva Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave začala s výučbou samostatného študijného predmetu potravinové právo, na ktorej mám možnosť sa spolupodieľať. Zo záujmom som si preto prečítal v nedávnom čísle časopisu Duševné vlastníctvo informáciu, že Liptovské droby sa stali ďalším chráneným zemepisným označením po ich

* Publikovaný komentár nepodliehal recenznému konaniu.

1 Mgr. Samuel Rybníkář, PhD., je asistentom sudcu Najvyššieho súdu SR, pôsobí tiež ako odborný asistent Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, Katedry správneho práva, práva životného prostredia a finančného práva, kde zabezpečuje výučbu správneho práva procesného a potravinového práva; e-mail: samuel.rybnikar@truni.sk.

zápise do Registra chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení vykonávacím nariadením (EÚ) 2021/247 z 11. februára 2021, ktorým sa do registra chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení zapisuje názov Liptovské droby (CHZO).

Rozhodol som sa preto tento raz prispieť do časopisu rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie zo 17. decembra 2020, Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier, C-490/19, EU:C:2020:1043, v ktorom Súdny dvor pomerne obsiahlo podal výklad článku 13 nariadenia č. 1151/2012 na podklade prejudiciálnych otázok, ktoré Súdnu dvoru predložil francúzsky súd (Cour de cassation), v rámci sporu medzi zväzom Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier (Medziodvetvový zväz na ochranu syra Morbier) a Sociétés Fromagère du Livradois SAS vo veci porušenia chráneného označenia pôvodu (ďalej CHOP) „Morbier“. O aktuálnosti problematiky ochrany označení pôvodu a zemepisných označení potravín svedčí aj nedávna rozsiahlejšia novelizácia zákona č. 469/2003 Z. z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Napokon, možno dodať, že cieľom tohto príspevku nie je podať právnu analýzu či kritiku rozsudku Súdneho dvora, s jeho právnymi závermi sa možno stotožniť.

1 Skutkové okolnosti veci

Medziodvetvový zväz na ochranu syra Morbier vytýkal spoločnosti Sociétés Fromagère du Livradois, že poškodzuje chránené označenie a dopúšťa sa nekalej hospodárskej súťaže a parazitovania tým, že **vyrába a uvádza na trh syr, ktorý preberá vizuálny vzhľad výrobku, na ktorý sa vzťahuje CHOP „Morbier“**, s cieľom vyvolať zámenu s týmto výrobkom a ťažiť zo všeobecne známej dobrej povesti, ktorá sa s ním spája, bez toho, aby musela dodržiavať špecifikáciu chráneného označenia pôvodu, a preto proti nej podal žalobu na Tribunal de grande instance de Paris, pričom sa domáhal toho, aby bola tejto spoločnosti uložená jednak povinnosť zdržať sa akéhokoľvek priameho alebo nepriameho obchodného používania názvu CHOP „Morbier“ na výrobky, na ktoré sa nevzťahuje, ďalej akéhokoľvek zneužívania, napodobňovania alebo vyvolávania mylnej predstavy v súvislosti s CHOP „Morbier“, uvádzania akéhokoľvek iného klamlivého alebo zavádzajúceho označenia proveniencie, pôvodu, povahy alebo základných vlastností výrobku, a to akýmkoľvek spôsobom, ktorý by mohol vyvolávať mylnú predstavu o pôvode výrobku, ako aj akýchkoľvek iných praktík, ktoré by mohli spotrebiteľa uvádzať do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku, a **osobitne akéhokoľvek používania čierneho pruhu oddeľujúceho dve časti syra**, a jednak povinnosť poskytnúť zväzu náhradu spôsobenej škody. Tieto návrhy boli zamietnuté rozhodnutím, ktoré bolo potvrdené odvolacím súdom Cour d'appel de Paris.

Cour d'appel de Paris rozhodol, že uvádzať na trh syr, ktorý má jeden alebo viacero charakteristických znakov podľa špecifikácie syra Morbier, a teda sa tomuto syru podobá, nie je protiprávnym konaním. Cour d'appel de Paris najskôr uviedol, že **cieľom právnej úpravy týkajúcej sa CHOP nie je chrániť vzhľad alebo vlastnosti výrobku opísané v jeho špecifikácii, ale jeho názov**, takže táto úprava nezakazuje vyrábať výrobok rovnakými technikami, ako sú uvedené v normách uplatniteľných na zemepisné označenie, ďalej pripomenul, že v prípade neexistencie výlučného práva sa na prevzatie vzhľadu výrobku vzťahuje sloboda obchodu a priemyslu, a následne rozhodol, že vlastnosti, na ktoré sa odvolával zväz, najmä horizontálny modrý pruh, sú súčasťou historickej tradície, starodávnej techniky používanej aj pri iných syroch než Morbier, ktoré Sociétés Fromagère du Livradois vyrábala ešte pred registráciou CHOP „Morbier“ a ktoré nie sú založené na investíciách zväzu alebo jeho členov. Cour d'appel de Paris konštatoval, že keďže bolo právo používať rastlinné uhlie priznané iba syru, na ktorý sa vzťahuje toto CHOP, Sociétés Fromagère du Livradois ho musela na účely dosiahnutia súladu s americkými právnymi predpismi nahradiť hroznovým polyfenolom, aby tieto dva syry nebolo možné považovať za rovnocenné na základe tejto vlastnosti. Vzhľadom na to, že Sociétés Fromagère du Livradois uviedla aj ďalšie rozdiely medzi syrom Montboissié a syrom Morbier týkajúce sa najmä použitia pasterizovaného mlieka v prípade prvého syra a surového mlieka v prípade druhého, Cour d'appel de Paris dospel k záveru, že tieto dva syry sú odlišné a že zväz sa pokúša rozšíriť ochranu CHOP „Morbier“ v nelegitímnom obchodnom záujme a v rozpore so zásadou voľnej hospodárskej súťaže.

Medziodvetvový zväz na ochranu syra Morbier podal proti rozhodnutiu Cour d'appel de Paris kasačný opravný prostriedok na Cour de cassation, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania. Na podporu svojho odvolania Medziodvetvový zväz na ochranu syra Morbier v prvom rade tvrdil, že **označenie pôvodu je chránené pred akoukoľvek praktikou, ktorá by mohla spotrebiteľa uvádzať do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku**, a že tým, že Cour d'appel de Paris rozhodol, že je zakázané len používanie názvu CHOP, porušil článok 13 nariadenia č. 1151/2012. Zväz ďalej tvrdil, že Cour d'appel de Paris svoje rozhodnutie nepostavil s ohľadom na uvedené ustanovenia na nijakom právnom základe, pretože sa obmedzil len na konštatovania, že jednak charakteristické znaky uvádzané týmto zväzom sú súčasťou historickej tradície a nezakladajú sa na investíciách realizovaných týmto zväzom a jeho členmi, a jednak že syr Montboissié, ktorý Sociétés Fromagère du Livradois uvádza na trh od roku 2007, vykazuje rozdiely v porovnaní so syrom Morbier, ale neskúmal, ako sa od neho požadovalo, či praktiky Sociétés Fromagère du Livradois, najmä kópia „popolavého pruhu“ charakteristického pre Morbier, nemôžu

uvádzať spotrebiteľa do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku.

Société fromagère du Livradois tvrdila, že pomocou CHOP sa chránia výrobky pochádzajúce z vymedzeného územia, ktoré sa ako jediné môžu dovolávať chráneného označenia, ale **nezakazuje sa ostatným výrobcem vyrábať a uvádzať na trh podobné výrobky, ak tieto výrobky nevedú k domnienke, že sa na ne vzťahuje predmetné označenie.** Z vnútroštátneho práva vyplýva, že akékoľvek používanie označenia, ktoré tvorí CHOP, je zakázané na označenie podobných výrobkov, ktoré naň nemajú nárok, pretože buď nepochádzajú z vymedzenej oblasti, alebo z nej pochádzajú bez toho, aby mali požadované vlastnosti, ale že nie je zakázané uvádzať podobné výrobky na trh, pokiaľ takéto uvádzanie na trh nesprievádza nijaká praktika, ktorá by mohla viesť k zámene, a to najmä zneužívaním alebo vyvolávaním mylnej predstavy tohto CHOP. Uvedená spoločnosť ďalej tvrdila, že praktiky, ktoré by mohli spotrebiteľa uvádzať do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku, v zmysle článkov 13 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 1151/2012, sa musia nevyhnutne týkať „pôvodu“ výrobku a musí teda ísť o praktiku, ktorá vedie spotrebiteľa k domnienke, že ide o výrobok, na ktorý sa vzťahuje predmetné CHOP. Tvrdila, že táto „praktika“ nemôže vyplývať len zo samotného vzhľadu výrobku samom osebe, bez uvedenia akejkoľvek zmienky odkazujúcej na chránenú provenienciu na jeho obale.

Cour de cassation uviedol, že opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje, nastoľuje otázku, ktorá mu nebola predložená, ale ktorá sa týka toho, či sa má článok 13 ods. 1 nariadenia č. 1151/2012 vykladať v tom zmysle, že zakazuje iba používanie treťou osobou názvu zapísaného v registri, alebo sa má vykladať v tom zmysle, že **zakazuje aj akúkoľvek prezentáciu výrobku, ktorá by mohla spotrebiteľa uvádzať do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku, aj keď názov zapísaný v registri nebol použitý treťou osobou.** Uvádza najmä, že Súdny dvor sa nikdy k tejto otázke nevyjadril, a domnieva sa, že existuje pochybnosť o výklade výrazu „**iná praktika**“ uvedeného v týchto článkoch, ktorý predstavuje osobitnú formu porušenia chráneného označenia, ak môže spotrebiteľa uvádzať do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku. Podľa Cour de cassation teda vzniká otázka, či prevzatie fyzických vlastností výrobku chráneného CHOP môže predstavovať praktiku, ktorá by mohla spotrebiteľa uvádzať do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku, a ktorá je zakázaná podľa článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1151/2012. Táto otázka spočíva v určení, či prezentácia výrobku chráneného označením pôvodu, najmä reprodukcia jeho charakteristického tvaru alebo vzhľadu, môže predstavovať porušenie tohto označenia aj napriek tomu, že sa jeho názov nepoužije.

2 Výklad článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1151/2012

V prvej časti svojej otázky sa francúzsky vnútroštátny súd (Cour de cassation) pýta, či sa má článok 13 ods. 1 nariadenia č. 1151/2012 vykladať v tom zmysle, že zakazuje tretej osobe len používanie názvu zapísaného v registri.

Podľa článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1151/2012 názvy zapísané v registri sú chránené pred:

- a) akýmkoľvek priamym alebo nepriamym obchodným používaním názvu zapísaného v registri na výrobky, na ktoré sa zápis do registra nevzťahuje, ak sú takéto výrobky porovnateľné s výrobkami zapísanými v registri pod uvedeným názvom alebo ak použitie názvu ťaží z dobrej povesti chráneného názvu, a to aj v prípade, keď sa tieto výrobky používajú ako zložka;
- b) akýmkoľvek zneužívaním, napodobňovaním alebo vyvolávaním mylnej predstavy, a to aj vtedy, ak je uvedený skutočný pôvod výrobkov alebo služieb alebo ak je chránený názov preložený alebo uvedený v spojení s výrazmi ako „štýl“, „typ“, „spôsob“, „tak ako sa vyrába v“, „napodobnenina“ alebo s podobnými výrazmi, a to aj v prípade, keď sa tieto výrobky používajú ako zložka;
- c) akýmkoľvek iným klamlivým alebo zavádzajúcim označením proveniencie, pôvodu, povahy alebo základných vlastností výrobku, ktoré sa používa na vnútornom alebo vonkajšom obale, v reklamných materiáloch alebo dokumentoch súvisiacich s príslušným výrobkom, ako aj pred zabalením výrobku do nádoby, čo by mohlo vyvolať mylnú predstavu o pôvode výrobku;
- d) akýmkoľvek inými praktikami, ktoré by mohli spotrebiteľa uvádzať do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku.

Zo znenia tohto ustanovenia vyplýva, že **názvy zapísané v registri sú chránené proti rôznym konaniam**, a to po prvé priamemu alebo nepriamemu obchodnému používaniu názvu zapísanému v registri, po druhé zneužívaniu, napodobovaniu alebo vyvolávaniu mylnej predstavy, po tretie klamlivému alebo zavádzajúcemu označeniu proveniencie, pôvodu, povahy alebo základných vlastností výrobku na vnútornom alebo vonkajšom obale, v reklamných materiáloch alebo dokumentoch súvisiacich s príslušným výrobkom, ako aj na prepravnom balení výrobku, ktoré by mohlo vyvolať mylnú predstavu o jeho pôvode, a po štvrté inými praktikami, ktoré by mohli uvádzať spotrebiteľa do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku.

Uvedené ustanovenie tak obsahuje postupné vymenovanie zakázaných konaní. Zatiaľ čo **článok 13 ods. 1 písm. a)** nariadenia č. 1151/2012 **zakazuje priame alebo nepriame používanie názvu zapísaného v registri na výrobky, na ktoré sa zápis nevzťahuje**, vo forme, ktorá je

rovnaká alebo prinajmenšom veľmi podobná z fonetického a/alebo vizuálneho hľadiska, článok 13 ods. 1 písm. b) až d) tohto nariadenia **zakazuje iné druhy konaní, pred ktorými sú názvy zapísané v registri chránené a ktoré priamo ani nepriamo nepoužívajú samotné názvy**. Pôsobnosť článku 13 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 1151/2012 sa musí nevyhnutne líšiť od pôsobnosti, ktorá sa vzťahuje na ostatné pravidlá ochrany názvov zapísaných v registri uvedených v článkoch 13 ods. 1 písm. b) až d) tohto nariadenia.

Konkrétne článok 13 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1151/2012 zakazuje konania, ktoré na rozdiel od tých, ktoré sú uvedené v článku 13 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia, priamo ani nepriamo nepoužívajú samotný chránený názov, ale **vzbudzujú pri ňom dojem takým spôsobom, že spotrebiteľ si môže vytvoriť dostatočne blízku spojitosť s týmto názvom**.

Pokiaľ ide presnejšie o vymedzenie pojmu „**vyvolávanie mylnej predstavy**“, rozhodujúce je kritérium, či, keď spotrebiteľ vidí sporný názov, sa mu vybaví priamo v mysli obraz výrobku, na ktorý sa vzťahuje CHOP, čo prináleží posúdiť vnútroštátnemu súdu, pričom v prípade potreby zohľadní čiastočné zahrnutie CHOP do sporného názvu, fonetickú a/alebo vizuálnu podobnosť tohto názvu s týmto CHOP, ako aj koncepcnú blízkosť medzi uvedeným názvom a daným CHOP. Okrem toho Súdny dvor rozhodol, že článok 13 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1151/2012 sa má vykladať v tom zmysle, že k vyvolaniu mylnej predstavy o zapísanom názve môže dôjsť použitím obrazových označení. Na účely takejto odpovede Súdny dvor najmä uviedol, že znenie tohto ustanovenia možno chápať ako odkazujúce nielen na pojmy, ktorými názov zapísaný v registri môže vyvolávať mylnú predstavu, ale aj na akékoľvek obrazové označenie, ktoré môže v mysli spotrebiteľa pripomínať výrobky s týmto názvom. Nemožno v zásade vylúčiť, že obrazové označenia sú spôsobilé na to, aby si spotrebiteľ v mysli priamo vybavil obraz výrobkov, ktorých názov je zapísaný v registri z dôvodu ich koncepcnej blízkosti s takýmto názvom.

Pokiaľ ide o konania uvedené v článku 13 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 1151/2012, treba uviesť, že toto ustanovenie rozširuje v porovnaní s písmenami a) a b) týchto článkov chránený okruh tým, že doň zahŕňa najmä „**akékoľvek iné označenie**“, t. j. informácie poskytnuté spotrebiteľom, ktoré sa nachádzajú na vnútornom alebo vonkajšom obale, v reklamných materiáloch alebo na dokumentoch súvisiacich s týmto výrobkom, ktoré, hoci v skutočnosti nevyvolávajú mylnú predstavu chráneného zemepisného označenia, možno ich považovať za klamlivé alebo zavádzajúce z hľadiska spojitosti výrobku s týmto chráneným zemepisným označením. Výraz „akékoľvek iné označenie“

zahŕňa informácie, ktoré sa môžu nachádzať v akejkoľvek forme na vnútornom alebo vonkajšom obale, v reklamných materiáloch alebo na dokumentoch súvisiacich s týmto výrobkom, najmä vo forme textu, obrázka alebo prvku, ktorý môže poskytovať informácie o proveniencii, pôvode, povahe alebo podstatných vlastnostiach tohto výrobku.

Pokiaľ ide o konania uvedené v článku 13 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 1151/2012, z pojmov „akékoľvek iné praktiky“ použitých v týchto ustanoveniach vyplýva, že ich cieľom je pokryť akékoľvek konanie, na ktoré sa zatiaľ nevzťahovali predchádzajúce ustanovenia týchto článkov, a tak uzatvoriť systém ochrany názvov zapísaných v registri.

Z uvedených úvah teda vyplýva, že článok 13 ods. 1 nariadenia č. 1151/2012 **sa neobmedzuje len na zákaz používania samotného názvu zapísaného v registri, ale že jeho pôsobnosť je širšia**. V dôsledku toho treba na prvú časť položenej otázky odpovedať tak, že článok 13 ods. 1 nariadenia č. 1151/2012 sa má vykladať v tom zmysle, že tretej osobe nezakazuje len používanie názvu zapísaného v registri.

3 Reprodukcia tvaru alebo vzhľadu výrobku, na ktorý sa vzťahuje názov zapísaný v registri

Druhou časťou svojej otázky sa francúzsky vnútroštátny súd (Cour de cassation) v podstate pýta, či sa má článok 13 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 1151/2012 vykladať v tom zmysle, že **zakazuje reprodukciu charakteristického tvaru alebo vzhľadu výrobku, na ktorý sa vzťahuje názov zapísaný v registri**, ak by táto reprodukcia mohla spotrebiteľa uvádzať do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku.

Tým, že článok 13 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 1151/2012 stanovuje, že názvy zapísané v registri sú chránené pred „*akýmkoľvek inými praktikami, ktoré by mohli spotrebiteľa uvádzať do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku*“, nespresňujú konania zakázané týmto ustanovením, ale sa vo veľkej miere týka všetkých konaní iných než tých, ktoré sú už zakázané článkami 13 ods. 1 písm. a) až c) tohto nariadenia, ktoré by mohli mať za výsledok uvádzanie spotrebiteľa do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod dotknutého výrobku.

Článok 13 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 1151/2012 zodpovedá cieľom uvedeným v odôvodneniach 18 a 29 a v článku 4 nariadenia č. 1151/2012, z ktorých vyplýva, že účelom systému ochrany CHOP a chráneného zemepisného označenia (ďalej CHZO) je **najmä poskytnúť spotrebiteľom jasné informácie o pôvode a vlastnostiach výrobku, čím sa im má umožniť, aby sa pri kúpe lep-**

šie rozhodli, ako aj zabráneniu praktikám, ktoré môžu spotrebiteľov viesť do omylu.

Všeobecnejšie z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že cieľom systému ochrany CHOP a CHZO je hlavne zabezpečiť spotrebiteľom, aby poľnohospodárske výrobky, ktoré majú názov zapísaný v registri, sa z dôvodu ich pôvodu v určitej zemepisnej oblasti vyznačovali určitými osobitnými vlastnosťami, a preto ponúkali záruku kvality spojenú s ich zemepisným pôvodom, s cieľom umožniť poľnohospodárskym podnikom, ktoré vynaložili úsilie na dosiahnutie skutočnej kvality, aby dosahovali vyššie príjmy, a zabrániť protiprávnemu používaniu uvedených označení tretími osobami s úmyslom získať prospech z dobrej povesti vyplývajúcej z kvality týchto výrobkov.

Pokiaľ ide o otázku, či reprodukcia tvaru alebo vzhľadu výrobku, na ktorý sa vzťahuje názov zapísaný v registri, môže predstavovať praktiku zakázanú článkom 13 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 1151/2012, treba poznamenať, ako zo samotného znenia tohto ustanovenia vyplýva, že je pravda, že **cieľom ochrany stanovenej týmto ustanoveniami je názov zapísaný v registri, a nie výrobok, na ktorý sa vzťahuje.** To znamená, že cieľom tejto ochrany nie je zakázať najmä používanie výrobných techník alebo reprodukciu jedného alebo viacerých charakteristických znakov uvedených v špecifikácii výrobku, na ktorý sa vzťahuje názov zapísaný v registri, z dôvodu, že sú uvedené v tejto špecifikácii výrobku, na účely výroby iného výrobku, na ktorý sa zápis nevzťahuje.

CHOP podľa článku 5 ods. 1 písm. a) a b) nariadenia č. 1151/2012 predstavuje názov, ktorým sa identifikuje výrobok pochádzajúci z konkrétneho miesta, regiónu alebo vo výnimočných prípadoch z krajiny, ktorého kvalita alebo vlastnosti v podstatnej miere alebo výlučne závisia od osobitného zemepisného prostredia s jemu vlastnými prírodnými a ľudskými faktormi. **CHOP sú teda chránené v rozsahu, v akom označujú výrobok, ktorý má určité vlastnosti alebo charakteristické znaky.** CHOP a výrobok, na ktorý sa vzťahuje, sú teda úzko spojené. Z tohto dôvodu, keďže výraz „akékoľvek iné praktiky“ uvedený v článku 13 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 1151/2012 má rozširujúcu pôsobnosť, nemožno vylúčiť, že reprodukcia tvaru alebo vzhľadu výrobku, na ktorý sa vzťahuje názov zapísaný v registri, bez toho, aby sa tento názov nachádzal na dotknutom výrobku či na jeho obale, by mohla spadať do pôsobnosti tohto ustanovenia. Tak by to bolo v prípade, ak by táto reprodukcia mohla spotrebiteľa uvádzať do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod dotknutého výrobku.

Na účely posúdenia, či ide o takýto prípad, je potrebné odkázať na **vnímanie priemerného európskeho spotrebiteľa, ktorý je obvykle informovaný a primerane pozorný a obozretný**, a ďalej zohľadniť všetky skutočnosti relevantné v prejednávanej veci, vrátane spôsobov prezentácie dotknutých výrobkov verejnosti a ich uvádzania na trh, ako aj skutkový kontext. Konkrétne, pokiaľ ide ako vo veci samej o znak týkajúci sa vzhľadu výrobku, na ktorý sa vzťahuje názov zapísaný v registri, treba najmä **posúdiť, či tento znak je referenčným charakteristickým znakom a znakom, ktorý má osobitnú rozlišovaciu povahu pre tento výrobok**, ktorého reprodukcia môže v spojení so všetkými relevantnými skutočnosťami v prejednávanej veci viesť spotrebiteľa k presvedčeniu, že výrobok obsahujúci túto reprodukciu je výrobkom, na ktorý sa vzťahuje uvedený názov.

Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na druhej čast' položenej otázky odpovedať tak, že článok 13 ods. 1 písm. d) nariadenia č. 1151/2012 sa má vykladať v tom zmysle, že zakazuje reprodukciu charakteristického tvaru alebo vzhľadu výrobku, na ktorý sa vzťahuje názov zapísaný v registri, ak by táto reprodukcia mohla viesť spotrebiteľa k presvedčeniu, že dotknutý výrobok je výrobkom, na ktorý sa vzťahuje uvedený názov. Treba posúdiť, či uvedená reprodukcia môže európskeho spotrebiteľa, ktorý je obvykle informovaný a primerane pozorný a obozretný, uvádzať do omylu s prihliadnutím na všetky relevantné okolnosti v prejednávanej veci.

Literatúra

Zákon č. 469/2003 Z. z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 z 21. novembra 2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny.

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/247 z 11. februára 2021, ktorým sa do registra chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení zapisuje názov Liptovské droby (CHZO).

Rozsudok Súdneho dvora (piata komora) zo 17. decembra 2020, Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier, C-490/19, EU:C:2020:1043